

Presentation of petitions

SRI N. B. SIRDESAI.—Sir, I present the following petitions ;

i) Signed by Sri V.P. Patel, Ex-President, Taluk Development Board, Khanapur and others regarding grant of permission for utilisation of river waters and Nalla waters by the cultivators on both bank sides of Rivers and Nallas in Khanapur taluka.

ii) Signed by the Sugarcane cultivators of Khanapur taluk regarding the setting up of a new Sugar Factory in Khanapur for Khanapur Taluka.

iii) Signed by the Villagers of Shirol and Manturga Revenue Sazas of Khanapur taluka regarding the construction of Bridge cum Barrage of Full bridge on Halatri river on Khanapur-Hemadga Public Works Department road under one work for one M.L.A scheme devised by Minister for Public Works.

iv) Signed by the Villagers of Khanapur taluka regarding the proposal for construction of a power project by utilisation of Mahadevi River Water and Malaprabha River water in Khanapur taluk and dropping the idea of Irrigation Project.

FINANCIAL BUSINESS

General Discussion on the Budget

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಯ).—ಸಮ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಜಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹರಿದನಗಿರಿಜನರ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ "೧೯೮೦ ಕರ್ನಾಟಕ" ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿದನಗಿರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿದನಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಸರ್ಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ೧೦೬ ಲಕ್ಷ ಹರಿದನ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪೈಕಿ ೩.೫ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪಥದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ೧೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ೭೭.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಓಡಿದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟನ್ನು ಹರಿದನಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಸರ್ಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸರ್ಕಾರ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಂತೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹರಿದನಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹರಿದನಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೭೭.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಬೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ವಿಸರ್ಲ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಜನ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಹರಿದನಗಿರಿಜನರ ಅಭ್ಯುದಯ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆ

ಇದೆಯೇ? ಎರಡುನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಾ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಜನ ಅವರನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಓಟಿನ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಗಿ ಇವರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಜನ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಆತ್ಮವಂಚನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯದಿಂದ, ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಅಭ್ಯುದಯ ಎಂದು ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾದ ಸಂಗತಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭ್ಯುದಯವಲ್ಲ. ತುತ್ತು ಅನ್ನ, ಗೇಣು ಬಟ್ಟೆ, ವಾಸದ ಮನೆ, ಇವಿಷ್ಟೇ ಆತನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇತರ ಮಾನವರಂತೆ ಅವನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಸಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಆಯ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಸ್ಪೃಷ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಷ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಪೃಷ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಇದರಿಂದ ದೃಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ, ಅಸ್ಪೃಷ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಗ್ಗು ಬಳಿಯದೇ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ಹರಿಸಬಲ್ಲರೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರೂಪಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಈಗಲಾದರೂ ಕೊಡುವ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲೆ.—ಏನು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.—ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇರತಕ್ಕಂತದ್ದು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಗಳ ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣ. ಇವತ್ತು ಅಸ್ಪೃಷ್ಯತೆ ತಾಂಡವವಾಡುವುದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ You should urbanise the rurhanisation. You should industrialise the rurhanisation. ಅದಕ್ಕೇ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೂರ್ಟ್‌ನೈಸಿಷನ್ ಎಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ನೀವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಹಲವುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ವಿಲೇಜಸ್ ವೂಡ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಲಿ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಕೃತೀತವಾಗಿ ಪಾಲನೆಗೊಳಬೇಕು. ಇೊನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಹೆಜ್ಜೆಗಾರಿಕೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಗ್ಗಿ ವಾಣಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಅನುಚ್ಛಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಘನ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ.....

ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಭಾರೀ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ೯೮ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ೧೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು"

ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನೀವು ಏನಂದಿರಿ ೧೯೭೮-೭೯ರ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೇನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ? ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

“The Medium-term Plan keeps in view the goals of creating additional employment opportunities to about 17 lakh persons, to increase irrigated area by 10 lakh hectares.....”

ಈ ಮಾತನ್ನು ೧೯೭೮-೭೯ರ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೇನಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಮತ್ತೆ ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ವಿಷಯ. ಅದೇ ಅಂಕ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ತಿರುಗ ಮತ್ತೆ ಅದೇ.

“Area under the irrigation is expected to go up by about 10 lakh hectares taking the total irrigated area to about 32 lakh hectares by 1984-85”

೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು. ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲೂ ಅದೇ ಹೇಳಿದೀರಿ. ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ತಿರುಗ ಅದೇ ರಾಗ.

“Area under irrigation is expected to go up by about 10 lakh hectares taking the total irrigated area to about 32 lakh hectares by 1984-85”.

ಅಷ್ಟೇ, ೧೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿನ ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ನಿಮ್ಮದು. ಅವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನು ? ಈ ವರ್ಷ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಂದು ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ.

“೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೩೩ ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವ್ಯಾಸಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ”.

ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ಏನು ? ಈ ವರ್ಷ ೧೩೯.೯೩ ಕೋಟಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆ. ಆದರೆ ೧೯೭೧ರಿಂದ ೧೯೮೧-೮೨ರವರೆಗೆ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೬ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅಧಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೮೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಶೇಕಡಾ ೩೩ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ೧೦ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಭೂಮಿ ಇದೆ ? ೧.೩೩ ಕೋಟಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಬೇರೆ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ೮೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೨೫ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದರೆ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಸಿಗುವ ಭೂಮಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು. ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಇರುವಾಗ ನೀವು ಇವತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ೧೯೭೭-೭೮ರ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹೋದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ೬೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಈ ವರ್ಷ ೧೩೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಂ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.)

ಇದು ಕಾಲ ಭಾಗ ಹಣ ಕೂಡಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ದರಗಳು ಏರುತ್ತವೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಸಿನೆಂಟಾ ಬೆಲೆ ೧೩ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಇವತ್ತು ೩೫ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ

ಇನ್ನು ಹೊಸ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ೫೫ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ೬೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಏನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ೬೦೦ ಕೋಟಿ ಹೋಗಿ ೧,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಗೊಳಿಸಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಖ, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಆಯವ್ಯಯದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಒಂದು ವರದಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡುವಂತ ಸರ್ಕಾರ ಇದು ಅವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯೇ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ನಿಯಮಿತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸದೇ, ಮುಂದುವರಿಸುವಂತ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಶಕಬಾಸ್ ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ವರದಿಯ ಲಿನೇ ಪ್ರಟದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಸಮಿತಿಯು ೩೭ನೇ ಪ್ರಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ

“The Committee recommend that all the cases discussed in para 4 of this report may be referred to the Commission of Enquiry under the Commission of Enquiry Act for a detailed probe so that the responsibility may be fixed for the irregular payments and unjustified concessions given to the Contractors, which have been dealt in this report.”

ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಶಿವರ್ಷಗಳ ಅಧಿಕಾರವಧಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ, ವಿಷಯ ತಪ್ಪು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ, ಬಡ ಜನರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭಿಯಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ವರಮೇಲೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—ಯಾವ ವರ್ಷದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಯಾವ ವರ್ಷದ್ದಾದರೂ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರು ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿಗಾದರೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರಬಹುದೇ? Even though a man goes from this side to that side, this Congress culture will continue in the blood. ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದೇಶದ ಹಣ ಬಡ ಜನರ ಹಣ ಲಾಭಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದವಸದಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಷ್ಟವಾದರೂ ನೀವು ಕನಿಕರ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರಾಗ ೧೯೭೮-೭೯ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನೇ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ೨೩೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್. ೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೨೫೩೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್, ೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೨೫೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಗವನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಳಿನದಿ ಯೋಜನೆ ೨೪ ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗೆ ೪೬.೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ೫೫೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್. ಇವತ್ತು ನಾವು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೪೪೬ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್. ತಾವು ಒಂದು ಮಾತು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು

ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ೧೧,೫೪೧ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್, ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದು ೭೫೮೪ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಕೊರತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೩೯೭೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ೧೯೮೯-೯೦ಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ೨೨,೪೧೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ೧೫,೯೪೮ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹುತ್ರೆ ನಮಗೆ ೬೪೫೨ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಕೊರತೆ ಬರುತ್ತೆ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಇರುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಶೇಕಡ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವೆಚ್ಚದೊಳಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೨೦ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಾಯ ಶೇಕಡ ೮, ರಿಪೇರಿ ವೆಸ್ಟ್ ಶೇಕಡ ೪ ಡಿಪ್ರೀಷಿಯೇಷನ್ ಶೇಕಡ ೭ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಂದಿರುವಂತ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ತಿ ಶೇಕಡ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ವಿರ್ಚಿಗುತ್ತೆ. ಏಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕು ಹೀಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆ ? ೧೪೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ೬೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕೆ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಅಪಲಂಬಿ ಸಿರತಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯುತ್, ಇನ್ನಿತರೆ ಮಿಸ್‌ಲೇನೇಸ್‌ಗಳಿಗೆ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯುತ್, ಬಿ.ಡಿ ದೀಪಗಳಿಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಒದಕ್ಕೆ ಆದ ತೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬೇವನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವಂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ೫೦,೦೦೦ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆ? ಇದರಿಂದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮನರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ರೈತನಿಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮಹಡಿ, ಬಿ.ಡಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಡವರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ, ೫,೦೦೦ ಜನ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಬಡವರು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೫೦,೦೦೦ ಗಂಟೆಗಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವಾಗುವಂತ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನೇ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಈ ಕಾಳಂಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ೮೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಗೆ, ಬೇಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಗೆ ಏರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆವಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕ ಗೊಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇನ್ನು ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂದರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತಾದ್ದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹಸಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಹಸಿರಿಂದ ಹೊನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಉದ್ದೇಶ, ಇಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಏನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.— ಅದ್ದಕ್ಕರೆ, ಒಂದು ಕ್ವಾರಿಂಫಿ ಪವ್ ಕೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಳು ೮೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್, ಬೇಳೆ ೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿಗೂ ಬೇಳೆಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು. ನನಗೆ ಇದು ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿನೊಳಗೆ ಬೇಳೆ ಅಗುವುದು ಅಥವಾ ಧವಧಾನ್ಯ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದು ಫಂಡ್‌ಗ್ರ್ಯೂನ್ಸ್ ಅಲ್ಲಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಳು, ಬೇಳೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಓದುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾಳು ಎಂದರೆ ಒಣ, ಬೇಳೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ನನ್ನನು

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಳು ಅಂದರೆ ಏನು, ಬೇಳೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ .- ಫುಡ್‌ಗ್ರೈನ್ಸ್ ಅಂತ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೆನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹಸಿರನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುವಂತಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯ. ಇವರ ಆಶಯವೇ ಪಾರ್ಥೇನಿಯಮ್ ಬೆಳೆದಿರುವುದು. ಇವರು ಇದೊಂದೇ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ದಾಳಿಂಬೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಒಪ್ಪುವ ಬೆಳೆದಗಲ್ಲದೆ, ಮಾವಲ್ಲದೆ. ಕಾಂಗಲ್ಲದೆ, ಗಿಡಮರಗಳೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಾಧೋಳು ಎಂಬ ಅಂಚೆಯನ್ನು ಮಾತನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿಜಗೊಳಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಏನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ ಜಾಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೇಳಿಕೆ. ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಒಂದೋರೆ ಕೋಟಿ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರ ಅಭ್ಯುದಯ, ರೈತರೇ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಂದೂಕು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಟಿ.ಳಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಉಂಟಾದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಉಂಟಾದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದು ೭೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್, ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಇದು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦-೮೧ಕ್ಕೆ ೫೯.೬೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಬೆಳೆದರೆ ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ೬೬.೫೩ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದಿರಿ. ಅದು ೬೩ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೆನಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು The agricultural economy of Karnataka has registered an annual growth rate of about 3 percent during the last two decades which is higher than that of all India which is around 2.5 per cent. ಇಡೀ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಪರಸೆಂಟನ್ನು ನಾವು ಅಧಿಕ ಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ೧೯೮೦-೮೨ರಲ್ಲಿ ೫೭.೭೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್. ಆದರೆ ೧೨೪ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪ್ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಇದರ ಅರ್ಥ ಜನತೆ ತಿನ್ನುವಂಥ ಅನ್ನ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದಂಥ ಸಹಾಯಕವಾದ ಬೆಲೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ಕೈಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ಈ ದೇಶ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇಳೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾದೀತು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಆಹಾರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಆಹಾರ ಹೇಳಿದರು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ೪೫೦ ಗ್ರಾ.ಮ್ಸ್, ಪರ್ ಹೆಡ್, ಪರ್ ಡೇ. ನಮಗೆ ಆಹಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅದೇ ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ The per capita consumption of food grains in China is 578 grama. and for U. K. it is 1382 gms and it is 1654 gms in USSR, gms in USA 2214 and 2608 gms in Canada. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೫೫೦ ಗ್ರಾ.ಮ್ಸ್ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ೧೯೮೦-೮೧ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಆಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹುಶಃ ಇವೊತ್ತು ಏನು ಉಂಟಾದ ಟನ್ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ೧ ಕೋಟಿ ಟನ್ ನಾವು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಏರ್ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ, ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಆನೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆನೆಗಳು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್. ಇದಕ್ಕೆ ಇದು ವರೆಗೆ ನಾವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ ೨೫೪ ೧೧ ಲಕ್ಷ ಆರರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ಅನುಭವಿಸಿರುವಂಥ ನಷ್ಟ ೧೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಈ ತರದ ಆಗುವುದು ಉಂಟೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ನ ಕಮಿಷನ್ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರು, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಆ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದೇಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಲಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಡಿವಿಜನ್ The loss which was at Rs. 10.20 lakhs during 1974-75 has gone up to 18.45 lakhs when four more rigs were added. ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಷ್ಟ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ೧೯೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೨೮.೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥ ಸಲಹೆ Therefore, Committee recommended that necessary action be taken immediately in this regard to safeguard the interest. It also recommended action against the concerned officials since the Corporation has failed to furnish the required information the committee were unable to come to any conclusion with regard to the irregularities committed by the top management of the Corporation. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು. ನೀವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೂ ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಏನಿದೆ. ಏನು ಕಾರಣ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭ್ಯುದಯದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಾರಿ ಬಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಐದು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ? ಇವೊತ್ತು ನಿರ್ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತೆ ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ೧೬ ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇವೊತ್ತು ಆಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ? ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು. ೫,೩೬,೫೯,೪೮೪ ಜನ. ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೫, ೫೯,೪೮೨ ಜನ ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೫, ೮೨ ೨೨೭ ಜನ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೬,೨೭ ೪೫೦ ಜನ. ಆದರೆ ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಗಾಗಿದೆ. ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ೫.೭೦ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಎಷ್ಟು ? ಕೇವಲ ೩೨ ಸಾವಿರ. ಈ ದೇಶದ ನಿರ್ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವವರು ೫.೭೦ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೂ ೩೨ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇವಲ ೧೫ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೫.೫೪ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗ ೩೨ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರೈಕಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕೇವಲ ೧೫ ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೫.೧೫ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ, ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದುದು ೭೯ ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರೈಕಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೧೪ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ೩ ಕೋಟಿ ಇದ್ದು ಇದ್ದು ಇನ್ನೂ ೩.೭೦ ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ನಿರ್ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೆಳೆದಂತಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಇನ್ನೇನು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಮ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೆ

ಇರುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೇ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸ್ಟೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸ್ಟೀಲ್ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಗಡಾಗಿ ಕ್ರೋಮಿಯಂ ಸ್ಟೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಪಾತ್ರೆಗಳು ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಂಜಾಬಿನ ಪಬಿಕ್ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಸ್ಟೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್‌ಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಜಪಾನ್ ಮಾಡರಿಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇನಾದರೂ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.— ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನಂದರೆ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ. ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಪ್ರೋಂ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೪ಸಾವಿರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್‌ಆಫೀಸರ್‌ರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು, ಹ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಫೀಸರ್‌, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಫೀಸರ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮುಂತಾದ ಬರೀ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಇಡೀ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೨೨೦ ಆಫೀಸರ್‌, ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌, ೨೬ ಆಫೀಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌, ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಲಿ ಒಂದು ಮೈಸೆಯನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಬೇರೆಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರು ೫.೬.೩ ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದ್ವೇಷ ಎನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇವತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ ೧೧೨ ಕೋಟಿ ರೂ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಡರೈತರಿಗೊಕ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂ. ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನುಳಿದುದು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ಕಬ್ಬು ಮುಂತಾದ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ರುಣಪರಿಹಾರದ ಹಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಈಗ ಈ ಬಡ ರೈತರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ೩೬ ಕೋಟಿ ರೂ. ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ, ಮಹರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ನೀವೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಅಂಥ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆವೇ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದರ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೂಜಿ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಬುಟ್ಟಿ ನ ಗುಳ್ಳೆವು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ ಅಂತಿ ಇದೆ ನಿಮ್ಮ ಈ ಕಾನೂನು. ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಮೂರು ಅಣೆ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಯಾರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಸಮಸಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಾಕು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಿ ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪಡುಕಿವರೂ ಅಂಥ ಬುಟ್ಟರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ರಚುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ರೈತರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಸಿಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ರಮ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ ರೈತನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊರಳೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ದಿನವದೊ ರೈತ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೀವು ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಛಿ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಂತೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಆಸಲಿನಲ್ಲಿ ಪಜಾಮಾಡಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ಇದೇ ನಾಟಕವನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಜನರ ಕಣ್ಣೊರೆಸಿ ಅವರನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಸದರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ, ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟು ತೋರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ. ಆತ್ಮ ಮಂಚನೆಯ ನಿರಾಕಾರವಾಚಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಡಿಕಲ್ ಚೇಂಜ್, ರಾಡಿಕಲ್ ಥಿಂಕಿಂಗ್ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಸಮ್ಮದೇಶದ ಪೂರೈಕೆಯಿದ್ದರಿಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅನಿಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.-(ಮೆಂಬರ್) ಸರ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಮೊಗುಲಿಯವರು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಮಾಡಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆವೆ. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದನಂತರ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯರ ಅಣ್ಣನಾಗಿ ಕಿರಿಯರ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಸಹ್ಯಾತ್ಯಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗನಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಇರತಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು ಆಗ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವೂ ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಕಾರಣ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಷ್ವಯವರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿ ಅವರಿಗೆ ದೈಯ ದೋರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ, ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಇದು ಈವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೈಯ ದೋರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಉದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ, ನೀತಿಯ ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂಡಲಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಪಾರ್ಷ್ವಯವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮೂವತ್ತಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ

ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಜನತಾಪಾರ್ಟಿಯವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸೋಶಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಸರತ್ ಮಾಡಿ ಮೂವತ್ತಮೂರು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಪೂತೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಮುಖಿಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತು ಪುನಃ ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆಯೋ, ತವರು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಆಶಯ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ತಾವು ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಒಬ್ಬರೇ ನಾಯಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಮಗೆ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಅವರು ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಡವರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉದ್ದೇಶಪಾಠನಾಗಿ ಅವರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಯಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ಕ್ಯಾಸ್‌ ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ್, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ನಾಯಕತ್ವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಮೊದಲು ಎದುರು ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆಮತ್ತು ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಈಗಿನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಾಯಕರುಗಳನ್ನು ದೇಶದ ನಾಯಕರುಗಳೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ಜಾತಿಯ ನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದ ನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒಂದು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ, ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಧರ್ಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾಯಕರಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾಯಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಯಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಮ್ಮ ನಾಯಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅವರಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಯಾರು ಗಂಡಸರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಗಂಡಸರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ನೀವು ಗಂಡಸ್ಸಿನ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಕಡೆ ಹೋದಿರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ.....

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಯಾರು ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ದೇಶ ಬಡದೇಶವಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ನೀವು ಗಂಡಸರಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ಗಡಬಡಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—I never competed with Smt. Indira Gandhi. I competed with you and with former leadership. I have never reached that stage. I competed with your Government and with your former leader Sri. Devaraj Urs. You must know that,

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let us come to the subject.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ಅವಸರ ಪಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಇತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಏನಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಚ್ಛಿದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೋಡೋಣ. ನಾವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಹತೆ, ಮುಖಂಡತ್ವ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು. ನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ನಿವೇಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಪಾರ್ಟಿಯ ನಾಯಕರು ಆಗಿದ್ದರು. ನಾಯಕರು ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳು ಏನು ಇದೆ ಅದು ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಭಾವನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾಯಕರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು, ಎಲ್ಲರ ಒಂದು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅವರು ನಾಯಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ನಾನು ಆವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಈವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈವರೆಗೆ ದಿವಸ ಇಂಥ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ದೆಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಯವರು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಈವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬಿ. ಜೆ. ಪಿ. ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಲೋಕದಳ ಒಂದು ಕಡೆ, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಒಂದು ಕಡೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕದಳ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಸುಳ್ಳೋ ನಿಜವೋ ನೀವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದು ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಬಿಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರು ಒಂದೊಂದು ದಾರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಇಡೀ ಒಂದೂಸ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನಾಯಕತ್ವ ಈಗಿಲ್ಲ. ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ, ಅಸ್ಸಾಂನಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ನಾಯಕತ್ವ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ನಾಯಕತ್ವ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಲಾತಕ್ಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರ.—ಮಿಜೋರಾಮ್, ಕೇರಳ, ನಾಗಾಲಾಂಡ್, ಕಾಶ್ಮೀರ್, ತಮಿಳು ನಾಡು, ಇದೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಆಯಿತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರ.—ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದು ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರು ತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ನಾಯಕತ್ವ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧೀರವರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿವೇಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆವರೆ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೆರಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡಳ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿ-೦೦ಪಿ.ಎಂ.

ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಸತತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇವತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾರೆ, ಶಿಖಿ,ಶಿರಿ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮುಂದುವರಿದು ಪುನರ್ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಶಿಖಿ,ಶಿರಿ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪುನರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶಾಮನೋಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇಂಥ ಒಂದು ಆಶಾಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಆ ವಿಚಾರ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವೇ ಹೊಣೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಲ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವಾಗಬಹುದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಬಡವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಂಚುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿ, ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾಗಿ ಲಂಚರೂಪವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಗವಸಿ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಬದಗಿಸತಕ್ಕ ಹಣ ಯಾರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಡವರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪೀಡಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸೋ ಎಂಬುವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“I am not going to give direct democracy because what is meant for the poor people they will be eaten away by the middlemen.”

ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧಕರು ಯಾರು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಧಕರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಜೈನಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯ ಒಂದೂಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ “China to hang corrupt officials.” The report says,

“China said today the shocking economic crisis left the Government no choice, but to execute corrupt officials. It did not appear any execution took place at the mass meeting which seems to have been called to dramatise decisions earlier this week launched a resolution against the fouted democracy.”

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವಹಾಗೆ ಚೈನಾದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು ಅಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಮೊಯಿಲಿಯವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀಡಿಲ್ಲ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ರವರು ೧೯೭೯-೮೦, ೧೯೮೦-೮೧ ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ರ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—೧೯೮೦-೮೧ರ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಬರತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—೧೯೮೧-೮೨ರ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮದೇನು ತಕರಾರು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಪ್ಪಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಯಾಗದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು, ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳು, ನೂನತೆಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಮೊಗುಂ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಖರೀದಿಯನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ? ತಾವು ನಿನ್ನ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇರೆಯವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಗುರುತರವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೂ ಅಧಿಕಾರದ ಸೋಗು ಬಂದಮೇಲೆ ಭಾಷಣದ ಚಪಲ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇರಬಹುದು, ನನಗಂತೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ, ಪೈನಾನ್ಸ್ ಅಕೌಂಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ ಎರವಾನ ಯಾವರೀತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಯಾವರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ

ದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಕೌಂಟನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಸುಮಾರು ೬೯ ಜನರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಹಿಡಿದು ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಈ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಜನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಬಾಕಿಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಬಾಕಿದಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ರೊಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನಾಯ. ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದು? ಈಗ ನಮ್ಮದು ಕೊರತೆಯ ಬಡ್ಡಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಾಕಿಯೆಲ್ಲಾ ವಸೂಲಿಯಾದರೆ ಕೊರತೆಯ ಬಡ್ಡಿ ಏಕೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. According to the records of the Food and Civil Supplies Corporation there is shortage of 5,900 tons of Paddy of the year 1975-76 held by the KFCSC with the various sub-agents in Shimoga District. The details of this shortage are as under. This pertains to the year 1975-76. M/s Malnad Traders, Shimoga—29,800 qutls. Then, Sri Siddeswara Rice Mills, 9,100 quintals, M/s Rubani Rice Mill, Holehonnur—17,297 quintals, M/s Shankar Rice Mill, Shimoga—11,775 quintals. So, in all total 59,000 quintals of paddy has not been given to you. Now, the question is who is responsible for this? My submission here is the Officers who were incharge of releasing the funds are responsible for this lapse. They have failed to discharge their duties properly. These Officers might have either connived with those people or they might have eaten up the entire stock.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್. — ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಏನೆಂದರೆ, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಂತೆ ಇದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿರಬಾರದೆಂಬ ಸಂದೇಹ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಅಂಡರ್-ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೊಬ್ಬರು ೧೫ ರೋಲರ್ಸ್ ಫೋರ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಂಗು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಭಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ

ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಸರಿ, ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರ್-ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರಿಗೆ ಕಿಟ್ಟ ಕೆಸರು ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡೀ-ಮಾರಲ್ವೆಜ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ಒತ್ತಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸಹ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತಾವೂ ಸಹ ಈ ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಲೇಬರ್ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಉಳಿದ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಇದು ಲೇಬರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಅಲ್ಲ. ಮಾರಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Now, the total value of the paddy due from M/s Shankar Rice Mills is Rs. 44,25,730-43p. Of this they have paid Rs. 435,000. The balance is Rs. 39,90,73000. It is yet to be recovered. This amount is due from them since 1975. What I am trying to submit to this House is, ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇನಾದರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟವಾದರೆ, ಅದು ಅವರ ತಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡು, ವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೇಗೆ ? ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಂದರೆ ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕದಾರರೇ ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI B. BHASKAR NAIDU.—Sir, What is that the hon. Member Sri Basavalingappa wants the Government to do ? Does he want that Officers should be hanged ? Let him say clearly what we should do.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಇದು ಮುಸುಕಿನೊಳಗಿನ ಗುದ್ದಾಟದಂತೆ ಇದೆ.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—What I am trying to emphasise is, that the party in power, the Government in power can frame policies and programmes for the benefit of the people but these programmes and policies are executed by the Officers holding important positions at various levels. Is it they who translate and transmit all these things into realities.

SRI B. BHASKAR NAIDU.—Who are the supervisors of all those Officers ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ; ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಛಳಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕು ? ಅರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೂ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಕ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಜನರೇನಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಬೇರೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. ತಾವು ಬಹಳ ಗಹನವಾದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೊದಲು ತಾವು ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ; ಈ ಸದನ ಓಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರು. ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಒಂದು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೀವೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲೀ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆದರೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಓದಬೇಕು, ಎ.ಜಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಓದಬೇಕು, ಸದಸ್ಯರೂ ಓದಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಓದಬೇಕು, ಅವರು ಕೊಡುವ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಹೆಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನೇ ಆಗಲಿ ಸವಾರ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕುದುರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸವಾರನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥಾಪನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೇನೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವರು ಪರ್‌ಫರ್ಮೆಂಟ್ ಮಿಷನರಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಕ್ಕಂದಿ ನಾವು ಆತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿ ಬಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೭೦ರಿಂದ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪರ್‌ಫರ್ಮೆಂಟ್ ಮಿಷನರಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. It is the duty of the permanent machinery. This House comes and goes once in five years. Which is the permanent machinery? Officialdom is the permanent machinery. Therefore, I say, they have got to safeguard the interests of the people, but not we by this House. We can discuss ; we can argue ; we can do

anything we want, but what we say is, permanent machinery is more responsible for the recoveries.....

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—Sir, it is a dangerous theory that you are propounding. The permanent machinery is bound to turn into vested interests. Our job is to see that they function properly. If they themselves monitor their own work, why should we come here at all?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಗುಂಪೀರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದವರು, ಮೊದಲು ಇದ್ದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೀತಿ ಈಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರ ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಮೊದಲು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ ಇದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಅನುಭವವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರು ಹಿಂದಿನದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈಗಿನ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರವೇ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Do you want him to commit more mistakes so that he may come to us?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯಿಡುರವರು ನನಗೇನೂ ಹೇಳಿಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೆಷನರಿಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಮೆಷನರಿ, ಎರಡನೇದು ಟೆಂಪರರಿ ಮೆಷನರಿ. ಟೆಂಪರರಿ ಮೆಷನರಿ ೫ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಆಸ್ತಿ ಏನು ಇದೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಂದರೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಮೆಷನರಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ದಂಡಿಸದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಮಾತನ್ನೂ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಪರ್ ವಿಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಪರ್ ವಿಷನ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳವಾಗಲಿ, ಡಿ.ಎ. ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಲಿ ಏನು ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎನಾದರೂ ಲೋಪ ಮಾಡಿದರೆ ಆವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು. ಫಂಡ್ ಡಿವಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೆಟ್ ಪೋಸಿಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Debts and other obligations of the Government have increased from Rs. 1,130-7 crores as on 31st March 1979 to Rs. 1,252-55 crores as on 31st March 1980. The interest on debt and other obligations during the year was Rs. 47.44 crores. Taking into account the interest realised by the Government on loans and advances made by it and an investment on balances, the net burden of the interest on State revenues stood at Rs. 22.22 crores which has formed about 2.2% of the total revenue. Now, I will come to the guarantee, given by the Government. We have given guarantee to so many institutions. It is printed on page 33 of the Finance Accounts. We have stood guarantee for Rs. 555.81 crores. The officers have not collected the guarantee commission of Rs. 91.76 lakhs. Now, what does it mean? It means that the officers who are responsible for keeping a watch on the finances, are not giving more attention for safeguarding the interests of the State. Then, I go to the recovery position. Recoveries in arrears stood at Rs. 76.20 lakhs at the end of 1979-80. The principal is about Rs. 36.96 crores and the interest is about 39.29 crores. In all these cases wherever the Government has given guarantee, the Report of the A.G. says that the officers incharge of all these guarantees whoever he may be, are not supplying any information as to whether they have collected the Commission or whether they have seen the persons who have taken loan from various financing institutions by taking guarantee of the Government and whether they have been acting properly and whether they are making payments. According to the A.G.'s Report, the officers who are responsible to furnish all these things, are not at all furnishing the information for several years. Now, what does it speak of.

5-30 P.M.

I only submit that these officers who are entrusted with the obligation of safeguarding the interest of the State are going scot free. Crores and crores of rupees have been spent. Some of them are accounted and some of them not. You may blame the Government. The hon. Member Sri H. D. Devegowda said that the Government is responsible for taking vote from the officers and then look at the omissions and commissions and take disciplinary action against these officers. I humbly submit that the officers who are entrusted with this obligation have not been discharging their work properly. They spend several crores of rupees and refuse.

to answer audit reports. They take advantage of the frequent changes of the Governments and hide irregularities. In this connection, I may also submit that the Ministers who have come to power will not be in a position to know what exactly has happened 20 years back and they will have to only depend upon the officers. For example, the Hon. Minister for Housing and Urban Development now will not be in a position to say whether a particular Municipality or a Corporation has got all the accounts audited and are kept up-to-date. It is not possible even. Therefore Sir, my efforts to convince this House is, there should be an attempt to see that officers are made to realise their responsibilities. In case, they fail to discharge their duties and responsibilities, the disciplinary proceedings should be enforced strictly and they should not be spared on the ground of caste religion or on any other ground. During the tenure of my chairmanship of the committee on public Accounts while scrutinising the audited accounts of various Departments many horrible things have come to my notice we have submitted a detailed report on the working of the major Irrigation projects Control Board. The Chief Minister of Karnataka (incharge of Irrigation) was the Chairman of the Board till March 1981. Now of course, Sri R. Gundu Rao has resigned at our advise. We have pointed out various irregularities. While making concluding remarks and recommendations on page —36, para —5 the committee has observed thus:

“From the observations of the Committee on the individual cases, it is clear that the MIPC Board has shown favours to the individual contractors by.

- (1) admitting their claims, which were considered inadmissible by Finance and Law Departments, as “ex-gratia” payments.
- (2) accepting the offer of a firm which had increased their tendered rate after tenders were opened.
- (3) Granting huge advances (over Rs. 1.14 crores in one case) at low rate of interest without justification and far in advance of requirement.
- (4) Ordering release of the entire security deposit even before completion of the work, in contravention of the rules and advice of the Finance Department, as a “special case”.
- (5) Sanctioning enhanced rates to defaulting contractors even though Law Department had considered that the same were not admissible under the terms of the

contract, by entering into fresh agreements with the same contractor.

5.2 The Committee recommend that all the cases discussed in para 4 of this report may be referred to a commission of Enquiry under the Commission of Enquiries Act, for detailed probe so that responsibility may be fixed for the irregular payments and unjustified concessions given to contractor which have been detailed in this report.

5.3 The Committee further recommend that (i) MIPC Board should be reorganised and its functioning reoriented, to ensure that it functions as a top level technical body for planning and monitoring the works on major irrigation projects;

(ii) The Board should be relieved of the task of examining tenders and claims of contractors; these could be dealt with by the Irrigation Department in consultation with Finance and Law Departments wherever necessary;

(iii) Non-officials should not be associated with discussions and decisions on tenders, claims of contractors, etc.

(iv) Government should not give any special concession to contractors in individual cases in relaxation of the Codal Rules or provisions of the agreement, since grant of concessions in individual cases has undesirable consequences and would breed corruption at various levels etc. etc."

Here, a politician who presides over an Advisory Body gives large sums of money without justification against the provisions of P.W. Code.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಮೆಂಬರ್ ಆಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ಕಮಿಟಿಗೂ ಚೀರ್ಮನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಕ್ಸ್‌ಗ್ರೇಷಿಯಾ ಪೇಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅವರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮುಗಿದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಯಾರಾರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸು

ತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರಂ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು, ೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಎತ್ತರೆ ವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವ್ಯವಹಾರ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ನಿಮಿಷ ಇದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ನಾನು ರುಜು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನೇನು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನೀವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಫೈನಾಂಸಿಂಗ್ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಡಿಸೆಂಟ್ ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದು ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಉಗುಳು ಏತಕ್ಕೆ ನುಂಗುತ್ತೀರಿ ? ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ೧ ಕೋಟಿ ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮತ್ತು ೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀವು ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದು ಆಗಿರ ಬಹುದು ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ರುಜು ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಷುಮತ್ತು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಓದಿದ್ದೇನೆ. To put it in the words of the Hon'ble Leader of the Opposition Sri A. Lakshminisagar, there has been a nexus between...

MR. SPEAKER.—Hon'ble Members have given notice of it. We are taking it on some other day. At the moment, let us not discuss it.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—It is true. But I have got a right to talk about this.

MR. SPEAKER.—I have received the notice given under Rule 146, referring to that issue only. Please do not refer that now.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—I am discussing what they have given in the report. I do not know what they have given in their notice. But this is a part of the proceedings of the Public Accounts Committee and when I speak on the budget, I have a right to speak on this.

MR. SPEAKER.—I do not say that you do not have the right. But under the circumstances, at a given point of time, let it not be discussed. I have received a notice and I will be...

SRI B. BASAVALINGAPPA.—I can understand. I am not making big comments. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಬಿಟ್ಟರೋ, ಅದರ ೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಡೈವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Whether it is irregular or illegal ? It may be an Irregular one if you want, but it is not illegal. The Government has inherent power to divert cement to any other purpose. It is a curable irregularity. We exercised it and we diverted cement for some other purpose.

MR. SPEAKER.—If you refer to it now, it becomes the property of the House. Others will have the right to comment on that.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಣ್ಣ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಾರದೇ? ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧.೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಾಧಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅದು ನನ್ನ ವಂಸ್ಸಿಗೂ ಬಹಳ ಹಿಡಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಪೇಜ್ ೧೯ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಾರ್ಡಮೆಂಟ್ ಸೋಪ್ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಸೋಪ್ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇನ್ನು ೩೦ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೌಕರರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಹಣಕಾಸು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೇ ವಿನಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಅಡಿಟರ್ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಕಸ್ಮಾತ್ಾಗಿ ಏನಾದರೂ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನೋಟ್ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಎಪಿಷಿಯಂನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. They were idling and the other works also started idling. There is a note by the earlier officer of a particular Government factory who is no more in office. The factory itself has changed hands. It is in the hands of Central Government. I am referring to REMCO factory. Why these people were sent by the Minister?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂತಹವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಈ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಅಥವಾ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿ, ಏನಾದರೂ ಅವರು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈ ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯು ೧೯೬೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಸುಮಾರು ೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ ಆಗಿನ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೦೬೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೭೫೨೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೩-೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ೧೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಲಿರವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಲಿರವರ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಎಸ್ಪಿಎಂಐ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂದಾಜನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿಳಂಬವಾದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ದಾರರ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾಂಪೈ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಎಸ್ಪಿಎಂಐ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Wrong estimates are made and then tenders are called for. Then again estimates revised. ಇದನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೇಗೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡೆ ತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪೇ? ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಹೇಳಿ. ಇವತ್ತು ಇವೆಲ್ಲಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ನಾನು ಚೈನಾದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಡ್ಡುಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಇವತ್ತು ಬಡ್ಡುಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಪ್ರೋ ಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡುಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಗಮನಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆಯೋ, ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆಯೋ, ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಇವು ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿತದಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ನೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದರೆ ಕೆಲಸ ಸಾಧನೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಈ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ, ಎಸ್ಪಿಎಂಐ ಕಮಿಟಿ, ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಟಿ, ಕಮಿಟಿ, ಮುಂತಾದ ಕಮಿಟಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಟಿ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಅವರು ಹೆಲವಾರು ಶಿಪಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವಿಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಹಳ ಶಿಪಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಶಿಪಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಾದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ

ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಯವರಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸನವರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅವೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಜ. ರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸನವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಕಮಿಟಿಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಓದಿ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿ-೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು, ಕ್ಲಾಸ ಉನಲ್ಟಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಿನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಂಟಿನ್ಯುಯೇಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕವರು ದಡ್ಡರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲವು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಟರ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳು ಅಂತಹ ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ದುರಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಕವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಮನಸ್ಸಾಗಿದೆ, ಈಗ ದುರಭಿಪ್ರಾಯ ಏಕೆ ಬರಬೇಕು ಇವತ್ತು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಜಂಭದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವರು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇವರೇ ಸು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರಿಜರ್ವೇಷನ್, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅರ್ಜಿಕಲ್ ಫಿರ್ ಇರ ಪ್ರಕಾರ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆತಂಕ ಮಾಡಿ, ಅಡ್ಡಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಛಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಸಾಧನೆ

ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಿನ, ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ನಂತರವೂ ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ೧೦-೨೦ ವರ್ಷ ನಡೆಸಬಹುದು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ೩೩ ತಿಂಗಳು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ, ನೀವು ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 9 A.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday, the 20th March, 1982